

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybeeskerek, 1906.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXIX. évfolyam. 64. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — —	24 kor.
Félévre	— — — —	12 >
Negyedévre	— — — —	6 >
Egy órára	— — — —	2 >
— Egyes szám ára 8 fill —		

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, március 19.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

Nagybeeskerek, március 19.

A rendkívül nagy fontosságú tárgyak dacára csak igen csekély számban jelentek meg a törvényhatósági bizottság tagjai a mai közgyűlésen. Pedig nem kisebb dologról volt szó, mint arról, vajjon mi történjék a torontái h. é. vasutakkal. Nyilván a rendkívül kedvezőtlen idő, a két nap óta tartó nagy szél és eső tartotta vissza a bizottsági tagokat melegebb otthonukban.

A közgyűlés lefolyásáról alábbi részletes tudósításunk számol be:

Jelen voltak:

Rónay Jenő főispán, dr. Dellimanics Lajos alispán, Botka Béla m. főjegyző, Rigó István, Szilágyi Albert, dr. gróf Csekonicz Gyula, Hertelendy Ferenc, Filkovich Boldizsár, Szépfly Elemér, Lauka Gusztáv, Strosz Béla, Végh Károly, ifj. Kozenkay Béla, Zsiross Mihály, Faur Kornél, Wachtel Leó, dr. Brájjer Lajos, dr. Klein Mór, Mayer Rezső, Wolfinger Viktor, Napholz Agoston, Szávics Szilárd, Rankovics István, Reitter Oszkár, Pap Ernő, Knab Adám, Rónay Ernő, Junker János, Hegedüs János, Szekulics Milutin, Knoll János, Lowieser Mihály, Szalay József, dr. Krsztonosics Jenő, Marton Andor, Solymoss Gusztáv, Benkovich Mihály, dr. Mihálovich Odön, Winger Ignác, Tarnay Ferenc, dr. Riesz Jakab, Steinitzer Géza, Karácsonyi Andor, dr. Plechl Szilárd, Kühn János, dr. Demkó Endre, Babics József, Lowieser Imre, Orsó Gáspár, Poroszkay Béla, Grandjean Ede, Kécsi Tivadar, Hirtenstein Márk, Klein Bernát, dr. Schlesinger Mór, Gyárfás Odön, Weisz Izidor, Baraczkov Zsárkó, Birg Miklós, Braun Gyula, Alföldy Ede, dr. Végh Lajos, Semsey Gyula, Bauer Henrik, ifj. Tullies György, Hegedüs Kálmán, dr. Grandjean József, Bielek Antal, Eibenschütz Gerő, dr. Sall Ferenc, dr. Balás Iván, Szabó Odön, Hajda Géza.

Rónay Jenő főispán a bizottsági tagok élénk üdvözlése közt elfoglalván az elnöki széket, a következő szavakkal nyitotta meg a közgyűlést: Tekintetes törvényhatósági bizottság! (Halljuk!) Alig zárultak le a február hónapban tartott rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvei, már is egy újabb összejövetelre voltam kénytelen ide fárasztani önöket. Méltóztatnak a vármegye hivatalos közlönyéből azon fontos és sürgős elintézésre váró körülményeket ismerni, amelyek kényszerítettek arra, hogy a mai napra rendkívüli közgyűlést hívjak össze. Midőn szívélyesen üdvözlöm önöket, a közgyűlést megnyitottam jelentem ki. (Eljenzés.)

Első tárgyként Botka Béla m. főjegyző előadja dr. Dellimanics alispán előterjesztését a vármegyei utipénztár s a torontái h. é. vasutak pénzügyeinek rendezése s a vasutak jövőben való kezelése tárgyában. Az előterjesztést lapunkban egész terjedelmében ismertettük. Az állandó választmány javaslata így hangzik:

Utasítsassék az alispán, hogy a vasutaknak a törvényhatóság által feliratilag kért megvételét illetékes helyen szorgalmazza; ha ez nem vezetne sikerre, igyekezzék az üzembevételre mentől előnyösebb szerződést kieszközölni és a legelőnyösebbet közölje annak idején a törvényhatósággal, miután a törvényhatóság nem ismerve még a feltételeket, melyekkel hajlandó a Máv. üzembe venni a Thév., addig is ez ügyben a határozathozatal korai. Megbizatik továbbá, hogy a 12,500.000 korona kölcsön felvétele tárgyában a lépéseket tegye meg. Az elhatározott 400.000 korona kölcsön vétessék föl és ezen összeg a majd felveendő 12,500.000 korona kölcsönből törlesztessék.

Az utadó fölemelésére vonatkozólag terjeszse elő javaslatát a tavaszi rendes közgyűlés elé.

A pancsova-kubini társulattól fölvenni szándékolt kölcsön jóállására vonatkozó törvényhatósági határozat pedig hatályon kívül helyeztetik, mivel ezen kölcsönnek fölvétele a nagyobb kölcsön fölvételével szükségtelenné válik.

Az állandó választmány ezen kívül javasolja, hogy a pénzügyminisztertől addig is, míg a kölcsön fölvételre lesz, az államháztartás pénztári készletéből 2,000.000 korona kamat nélküli, vagy legalább is alacsony kamat melletti előleg kéressék. (Helyeslés.)

Nagy figyelem között szólalt fel Babits József, ki annak hangsúlyozása mellett, hogy további experimentálásnak nem barátja, melegen üdvözlö az alispánt mindenre kiterjedő előterjesztéséért s az állandó választmány javaslatát elfogadja.

Szólt így folytatja: Örömmel üdvözlöm a javaslatnak azon pontját, mely szerint ha önkezelésben nem vihetjük tovább a vasut ügyeit, adjuk át az államnak. Azt hiszem, ez a lényege a javaslatnak. Ha nem így volna, egész meztelenségében kénytelen volnék aggályaimat elmondani.

En ugy gondolom — bár nem voltam tagja azon anketnek, melyet a kereskedelmi miniszter hívott össze — hogy az az elaboratum, amelyet az alispán előterjesztett, képezi most határozatunk tárgyát. En első sorban is örvendek, hogy az alispán elég bátorsággal birt és ugy állította oda a dolgot, ahogyan tényleg van. Eppen oly köszönettel kell adóznom neki, hogy mindjárt egy kiutat is proponál, amelynek segítségével a megélhetést is biztosíthatjuk magunknak.

En ugy értesültem, hogy leérkezett az üzem szerződés tervezet és ebben egy kilométer üzemköltségeit a legméltányosabban szabja meg. Ha áll az, hogy 2400 korona üzemköltség mellett adhatjuk át a vasutat, ezt oly előnyösnek tartja, mely a mi kamatgaranciánkat leszállítja. Ezen kívül a vasutból jövedelmeket nem vár. Ha aztán még figyelembe vesszük, hogy a vármegye tisztviselőinek nagyobb része folytonosan vasuti ügyekkel bibelődik, mely ugyszólván munkálkodásuk 50%-át leköti, nagyon helyesli az átadást. En az alispán előterjesztését, oly korrektnek és megállhatónak tartom, hogy örömmel járulok hozzá az áll. vál. javaslatához és hogy a két millió koronányi kölcsönért küldöttség menjen a miniszterhez. Ezuttal kimondandónak vélem, hogy az alispán előterjesztését a tvh. is osztja s ezen az alapon chajtom a kibontakozást. (Helyeslés.)

Rónay Jenő főispán: Az állandó választmány ugyanazon nézetben volt, mint Babits bizottsági tag ur. Ugyanis az állandó választmány ugy határozott, hogy az állami megváltást kérelmezi, az alispánt erre szólítja föl és csak az esetben, ha ez keresztülvihető nem volna, akkor igyekezzék más lehető megoldást kivívni. A végleges elhatározási jogát a vármegye közönsége azon időre tartván fenn, midőn a vasut igazgatósága hozzá jelentést tehet.

Az állandó választmánynak ily véleményét én a magam részéről is elfogadásra ajánlom, mely némileg különbözik Babics képviselő ur itt hangoztatott álláspontjától.

Ennyit csak felvilágosításul tartottam szükségesnek elmondani. (Helyeslés.)

Dr. Dellimanics Lajos alispán: En akkor, mikor megtettem előterjesztésem, ridegen bevallva, hogyan állunk a vasutnak finánciával, azon voltam, hogy a kereskedelmi miniszter álláspontját részletesen is előadhassam.

A 17-én megtartott áll. választmányi ülésen nem voltam azon helyzetben, hogy ezt előadhattam volna. En nem akarom a vármegye

közönségét vakon beleugratni egy üzemszerződésbe. Az én szent meggyőződése az, hogy a mai viszonyok közt az egyedüli kiutat csakis az állami kezelésben találhatjuk. Mert öt év alatt oda jutottunk, hogy most már nincsen más garanciánk a helyes kezelésre nézve. En tehát támaszkodva, amiket az anketen hallottam, a magam részéről azon helyzetben vagyok, hogy nyugodt lelkiismerettel csakis az állami kezelést javasolhatom.

De nem akarom önöket a saját nézetem elfogadására birni addig, míg a tervezetet be nem mutatom.

Méltóztatassanak tehát bejelentésem szives tudomásul venni. Ha abban a helyzetben leszek, hogy bejelenthetem, hogy a megye utalapja a terhektől mentesül, akkor a vasutat állami kezelésbe adhatjuk át.

A Thév. mindig dédelgetett gyermeke volt a vármegyének, amely lekötötte nemcsak a mostani, hanem a jövőbeni nemzedékeket. Nagyon értem tehát, hogy ilyen dédelgetett gyermektől, ha nem is jól viselte magát, nehezen esik megváltnia. De tönkrejutástól csak így menthetjük meg magunkat. Nem akarom, hogy vakon dobjuk oda magunkat és amit lehet elérni a magyar államvasutaktól, előbb igyekezzünk fogunk elérni. Ezen reményben hozzájárulok az állandó választmány javaslatához, kérve annak elfogadását. (Helyeslés.)

Babics József csak 12,400.000 koronára adna fölhatalmazást, mert egyéb dolgok is vannak, mint pl. a gyári berendezés eladása, amiből pénz lehet csinálni. Az a 100.000 koronányi differencia elég nagy ahhoz, hogy csak akkor vegyük föl, ha más fedezet egyáltalában nem volna.

Rónay Jenő főispán tökéletesen helyesli Babits takarékosági hajlamait. De mert ez az összeg csak hozzávetőlegesen van számítva és kérdés, hogy mily árfolyamon számítojják-e le és már csak egy fél százalék is 120.000 korona különbséget tesz ki egy 12 milliós kölcsönnél, kéri, hogy fogadjuk el az előirányzott összeget

Babics József: Ha névértékben történik a számítás, ugy szivesen hozzájárulok.

Rónay Jenő főispán: Mielőtt szavaznánk, kénytelen vagyok Babics képviselő urnak azon állítását, mintha a vármegye tisztviselői tevékenységüknek 50%-át a vasut ügyeire fordították volna, rektifikálni, mert ez egészen nem állhat helyt. A vármegye alispánja, mint a vasut igazgatója, foglalkozott a vasut ügyeivel, de nem fordította rá tevékenysége 50%-át, mert bizonyára érvényesíttettem volna veto jogomat. Másodszor kijelentem, hogy az alispánt a vármegye adminisztrációja tekintetében semmiféle irányban nem befolyásolta ez a működés, legalább 5 esztendő tapasztalata szerint nem. Végül magam is épen azon nézetből indulok ki, hogy ennek az intézménynek, melybe a vármegye nemes buzgalommal milliókat fektetett be, ma ne döntünk sorsa felett. Gondoljuk meg és fogadjuk el nyugodt lélekkel az áll. vál. javaslatát. En habár elejétől fogva mindig amellet foglaltam állást, hogy a multak szomorú tapasztalatain okuljunk, mégis teljes megnyugvással megyek bele, mivel más megoldási mód nem áll rendelkezésünkre. Méltóztatassanak nyilatkozni, vajjon elfogadják-e. (Felkiáltások: Elfogadjuk.)

A május havi közgyűlés napirendjére tüzendő ki eszerint az ügy érdemleges tárgyalása. A küldöttség összeállításával az alispán bizatik meg.

A közgyűlés egyhangulag elfogadja az áll. választmány javaslatát.

Miután 11 órára közigazgatási bizottsági ülés van kitűzve, a közgyűlést holnap folytatják.

Daniel Augusztá.

Alig hangzott el a bus harangszó, alig vonták be a német-eleméri kastélyban a halált hirdető gyászlobogót, már ismét megszólalt a temetésre hívó ércharang, már ismét ott látjuk a halálmadarat.

Özv. Daniel Augusztá kiszenvedett!

Van-e az egész környéken valaki, ki ne ismerte, ki hírét ne hallotta volna Daniel Augusztának? Van-e, ki most, midőn hírét hallotta, hogy Daniel Augusztá kiszenvedett, egy könnyel, egy fájdalomshajjal ne adóznék annak, kinek neve oly híven jellemezte a kiszenvedetett?

Mert ő fenséges volt külső megjelenésében, augusztá minden szavában, mindentében. Lelkének nemessége ragyogott le arcáról, tört ki szemeiből még utolsó órájában is, midőn husz évig tartó szenvedés után körükből örökre eltávozott.

Megtört szívvel állnak a drágák mellett a fájdalomtól lesújtott tetem unokák és dédunokák és sűrűn, menyenyé, anyát, gyengéd nagyanyját, a gondos és a szenvedők.

Ott állnak az özvegyek, a szegények hitette, kiknek nyomorát ő enyhítette, akik könnyeit ő oly sokszor le-

Es ott állunk mi mindnyájan, kik őt ismertük és kik őt becsülni, szeretni megtanultuk s a Mindenhatóhoz emelve szemünket, mondjuk: hosszú szenvedése után adj Uram neki örök nyugalmat s lelke nemességéért fényeskedjék neki az örök világosság!

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Szamosujvár németi báró Daniel Ernő ő Felsége valóságos belső titkos tanácsosa nevével szül. Cséry Szerénával és Elemér, Tibor fiaival; szamosujvár németi Daniel Ferenc, Torontál-megye főszolgabírája nevével Samarjay Erzsébettel; Margit, férj. tomkaházi és margitfalvi Tomka Emilné férjével és Ágoston, Valéria, Erzsébet, Mária és Ilona gyermekeivel; Ilka özv. Steingaszner Ákosné szomorú szívvel jelentik édes anyjuk, nagyanyjuk, szépanyjuk és napájuk özv. szamosujvár németi Daniel Jánosné szül. eleméri és ittebei Kiss Augusztának folyó hó 18-án d. e. 11 órakor hosszas szenvedés után, életének 78. évében történt gyászszos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 20-án d. u. 3 órakor fognak róm. kath. szertartás szerint Elleméren a családi sírboltban elhelyeztetni, az engesztelő szent miseáldozat pedig e hó 21-én d. e. 10 órakor az eleméri kegyuri templomban az ég urának bemutatni. Ellemér, 1900. március hó 18-án. Béke és áldás poraira!

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

— Kinevezések. A király kinevezte az igazságügyminiszter előterjesztésére Dományi Izidor törökbecsei járásbírói aljegyzőt a czeplédi járásbíróhoz albiróvá. — Az igazságügyminiszter Szoboszlai Zoltán nagy kikindai törvényszéki és Nyusztay Béla nagy kikindai járásbírói aljegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

— Esküvő. Viszkidenszky Géza, nyug. honvédhuzár főhadnagy, a felsőtorontali ármentesítő társulat titkára f. hó 24-én esküszik meg Hoffmann Jozefin kisasszonnyal Szegeden.

— Magyar név. Kohn Ignác nagybecskereki illetőségű, ugyanitt lakos nevét belügyminiszteri rendelettel Kovácsra változtatta.

— Halálozás. Pancsován f. hó 16-án elhunyt a város egyik közbecsülésben álló polgára, Schendl Miklós élete 69 évében. Halálát neje és 3 gyermeke, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése szombaton délután ment végbe tisztelőinek nagy részvéte mellett.

— Stefánia házassága. Tehát mégis igaz lesz. A szerelem győzedelmeskedett mindeneken, a királyi asszony leletette a koronát, szatitott a fényes étellel, hogy új világot, új életet kezdjen, a melyben a szerelem mindenható fénye veti sugarát. A hivatalos, komoly „Budapesti Közlöny“, a mely egyébként csupa adapesti közlés, a mely egy közlemény rideg próza, ma első helyen hoz egy közleményt. Pár sor az egész, de abban egy világ rejtezik, csupa napsugár, csupa poézis:

Stefánia főhercegnő és császári és királyi Felső-hercegné és apostoli főhercegné, mint legfőbb család-kikérte a házasságát, és beleegyezését nagy-lór és megnyerte, jegvet váltott Lónyay Erzsébet és vásáros-naményi gróf Elemér császári és királyi kamarás, a magyar országgyűlés főrendi és örökös tagjával.

— Kiténtetett csendőr. Vasárnap délelőtt történt a nagybecskereki honvéd laktanya udvarán Bohár Mihály csendőrmesternek a feldiszítése a koronás érdemkereszttel, akit erre az alkalomra felettes hatósága állomáshelyéről Nagybecskerekre rendelt. Egy század honvéd és a szomszéd őrsőkről berendelt 24 csendőr képezték azt a keretet, amelyben az ünnepies aktus lefolyt. Megjelent a paradén a helybeli honvéd és közös tisztikar majdnem teljes számmal. Várady Ede csendőrszázados rövid katonás beszédet intézett a kiténtetett csendőrhöz, akit a legfőbb hadur, ő Felsége is méltónak talált a kiténtetésre, felsorolta 27 éves szolgálatának érdemeit. „Az előadott érdemeknek méltóságul, valamint a további kiténtés szolgálatokra való serkentésül, — ugymond a százados nemkülönbén bajtársainak követendő példa gyanánt, midőn az ön érdemeit láthatóan hirdető koronás ezüst érdemkeresztet önnék föltüzöm, figyelmeztetem önt, hogy azt utolsó lehelletéig és szívvel-obbánásig folyton becsben tartsa és azt soha semmi körülmények között be ne szennyezze, sőt ellenkezésképpen a magas trón, szeretett hazánk javára és előnyére homálytalanul megtartsa és mindenki által tiszteletben tartassa.“ Ekkor mellére tűzvé az érmet, kezét fogott vele, amit a jelenlevő tisztiek sorra megcselekedtek, az őrnagyok elkezdve rangsor szerint sorban kezét szoritottak az ekként feldekorált derék cserdőrrel. Eután a kiténtetett a tisztikar közepén foglalt helyet s a kivonult csendőr szakasz, valamint a honvédszázad diszlelésben elléptetett előtte, jörgött a dob s a kiténtetett fogadta a katonaságnak és bajtársainak tisztelegését. Ezzel a kiválóan érdekes katonai jellegű ünnepség véget ért. Megemlítjük még, hogy a kereszt viselésével Bohárnak élethossziglan napi 40 fillér pótdíj jár.

Mulatság. A pénzügyi tisztviselők fölbuzdulva januári mulatságuk sikerén, tegnapelőtt szombaton este a kaszinó kistermében ismét rendeztek egy táncestélyt, mely épp oly jól sikerült, mint az első, épp oly kedélyes, fesztelen mulatság volt. Jelen voltak:

Asszonyok: Braun Vilmosné, Kame nszky Arpdné, Krompaszky Edéné, özv. Kollarits Mihályné, Balázs Gyuláné, Kovács Lajosné, özv. Kussné, özv. Harsányi Jánosné, Litavszky Pálné, Liszkay Bálintné, Szöllösy Gyuláné (Antalfalváról), Smetana Antalné, Pöczel Edéné. Thury Mihályné, Virágh Vilmosné, Kamenszky Rezsóné, özv. Várkonyiné.

Leányok: Balán Mici (Nagy Komlósról), Barsy Gizella, Harsányi Irén, Küffer Margit (Kikindáról), Kollarits Erzsike, Král Irén, Kuss Berta, Smetana Lotti, Thury Ilonka, Virágh Mariska.

— Ünnepele a főgimnáziumban. Nagybecskerek urai közönségének találkozó helye évről-évre a főgimnázium ilyenkor József napján, a mikor azt a szeretetet és ragaszkodást kell dokumentálni, a mely körülvezi Balázs József igazgatót. Tekintélyes számu, elegáns közönség jelent meg tegnap is a főgimnázium tornacsarnokában, a hol az ünnebély lefolyt. Ott láttuk a többek közt Rónay Jenő főispánt, Szabó Ferenc apátplébánost, dr. Grandjean József polgármestert és közeletünk csaknem valamennyi számottevő tagját. Az üdvözlő beszédet Rácz Jenő VIII. osztályu tanuló mondta, szép szavakkal aposztrofálva az igazgatót, a ki valóságos atyai szeretettel viseltetik tanulói iránt.

Minden tekintetben sikerült azonkívül Herr Ödön tanár vezetése alatt az énekkar előadása, Grandjean Andor VII. oszt. tanuló és Zsiross Dezső VI. oszt. tanuló hegedű-zongora kettőse, Kéler Tasziló és Herr György II. o. tanuló zongorajátéka, a „II. Rákóczy Ferenc Rodostón“ című melodráma, melyet Dölle Jenő VII. o. t. szavalt el, zongorán Zsiross Dezső, gondonkán Franz Zoltán, cimbalmon pedig Wattay Miklós kísért. Balászi igazgató meghatva mondott köszönetet a közönségnek szives megjelenéséért, azután néhány buzdító szót intézett az ifjusághoz. Beszéde végén megköszönte Herr tanárnak, mint az ünnepele rendezőjének fáradozását.

— Jegyzők hája. Az antalfalvai járás jegyzői és segédjegyzői kara az országos jegyzői arvház javára a napokban Tor. Vásrhelyen fényes jegyzőbált rendezett, mely ugy erkölcsileg, mint anyagiilag nagyszerűen sikerült. Ott volt a járás színe java, sőt más járásokból is sokan; a Sepsey-féle vendéglő nagyterme és mellékhelyiségei zsufolásig megteltek szebbnél-szebb közönséggel. Falun ritkán jön össze oly szép és nagy közönség, mint itt ez alkalommal; öröm volt látni a csárdást hávvel járó sok szép táncoló párokat az első négyest 56 párt táncolta két sorban. Hogy pedig ezen, a járás jegyzői és segédjegyzői által kezdeményezett, és a környékbeli társadalom színe-java által oly melegen felkarolt jótékony célu bál a várt sikert is felülmutta, egyedül a köztisztviselők és szeretetben álló fiatal főszolgabírók, Szabó Gerőnek köszönhető, ki ugy is mint a bál védnöke, ugy is mint a jegyzők igazi pártolója és jóakarója, fáradságot nem ismerő tevék enységével segítette elő és biztosította az est sikerét. A bál bevétele 472 korona, melyből mintegy 276 korona tisztán marad a jegyzői arvháznak.

— József és Sándor. Márciusban két nevezetes névnap van: a József és Sándorok nevénapja. Mivel pedig statisztikai adatok szerint a magyar haza állampolgárainak körülbelül egytizedrésze ezt a két szép nevet viseli, ősidőktől fogva március havában eztek a legvidámabb névnapok. A többi névnapok is hangosak és vidámak és népesek szoktak lenni, de a József és Sándor napok mindenkor tultettek az Istvánokon, Mártonokon és Dánielen. A márciusi névnapokon versenyt örvendeznek az emberek, a téleket, hogy szerencsét nem elmulasztassanak, mely mindenkinek igér valamit, feltéve ha megérkezik, a mit ezuttal nem tett meg. A zart falak között való vigadást utolsó alkalmai ezek, utolsó fellobbanásai a farangi kedvek, mely ha a bőjti ácsap is, József és Sándor napján tul nem igen tobzódik tovább. Ezek után kezdődik a „polgári hamvasztás“ mely meghozza a meleg évszakok szolidab b erkölceit. Statisztikai adatok bizonyítják tudniillik, hogy dacára a zöldbéli mulatságoknak és a nyári hőségeknek, áprilistól szeptember végéig 15 százalékkal kevesebb bor szokott elfogyoi, mint októbertől március végéig. Mióta ez az adat köztudomásra jutott, a márciusi névnapok alkalmát természetesen még jobban kiaknazzák az emberek. Ez az oka, hogy József és Sándor napjánál vidámabb dátum nem igen van az évben. A régi vers is ezt tartja:

A kit rosszkedvűnek talál József napja,

A jó kedvből részét másnap kikaphatja,

De ha fel nem vidit sem József, sem Sándor:

Követ köss nyakadba, boldogtalan vándor!

Vidáman ünnepeleltek tegnap és ma Nagybecskereken. A Sándorok közt il Kiss és Selymesy törvényszéki bírák, Ujváry pénzügyi titkár, a Józsefek közül pedig dr. Grandjean polgármester, Franz takarékpénztári igazgató, Zachariás tanácsos, Kellner gyógyszerés, Szalay ev. ref. lelkész, Harcer és Burget főgimnáziumi tanárok, Müller telekkönyvvezető lakásai voltak ma tele gratulánsokkal. Természetes, hogy legtöbben a főgimnáziumban fordultak meg, a hol már tegnap is zajos ovációk tárgya volt Balászi igazgató.

— A ki megpumpolja a királyt. G. M. pancsovai lakos ő Felségéhez egy kérvényt adott be, hogy adna neki legkegyelmesebben kölcsön 1000 frtot, ő ezt az összeget félévi 50 frto részletekben becsületesen vissza fogja fizetni. Elmondja kérvényében, hogy 7 gyermeke van és hogy katonai volt. — A belügyminiszter a kérvényt milder megjegyzés nélkül visszaküldte a kérvényezőnek.

— Az időjárás. Szombat este óta valóságos orkán dühög, amely éppen nem illik bele a hivatalos tavasz kezdetének keretébe. Tegnap éjjel a Karsztok bórájára emlékeztető szélvihar a melencei utcában levő Daniel-villa ormárról ledöntötte a forgó vas zászlócskát és az erkélyek tetejéről több helyen fölszaggatta. Valóságos istenkísértő idő volt, amely úgy látszik, még most sem dühöngte ki magát teljesen. A járókelők sietve, utyszólván futva haladnak dolgaik után, felhajtogalással, az ibolyaárus leánykák eltűntek az utcákról s ha még sokáig így tart ez a késő tél, még megérjük, hogy a maróit áruló emberek újra fölűtik tanyájukat az utcaszögleteken.

— Betörők a vasuti raktárban. A gyűlészi vasuti állomáson a napokban betörők jártak és a raktár ajtaját éjnek idején felfeszítve, onnét két hordó palinkát, egy hordó szeszt és két zsák lisztet elszállítottak. Egyebet azért nem vittek el a kocsival kivonult betörő urak, mert abban az időben történetesen más érdemes elvinni való nem volt a raktárban. A kár, mint hogy a betörők még mindig az ismeretlenség homályában leledzenek, a vasutigazgatóság pénztárát érdekli, amennyiben a tulajdonosnak kártérítést kell fizetnie. A vakmerő betörőket erősen nyomozzák.

— Szörnyet halt. Rudnáról írják lapunknak, hogy ott báró Nikolics nagybirtokos egyik bérese, Gyöngyös László borzasztó módon mult ki. Oly szerencsétlenül zuhant le egy szénás szekérről, hogy nyaka esigolyáját törve nyomban szörnyet halt. A szerencsétlen bérest neje és öt gyermek siratják.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Hétfő: Dráma a tenger fenekén.
Kedd: Férj vadászni jár.

* Háromláb kapitány. A szerencsétlen Dreyfus szomorú sorsa nemcsak a regényírókat inspirálta, de halás tárgyát adott a bohózat-szerzőknek is, mint azt a Kövessi Albert műve bizonyítja. A Goldstein Számi szerencsés kezű szerzője ezuttal egy veteránt szerepeltet, ki nevének megmagyarosítása után kézzel lábbal azon igyekszik, hogy kapitány legyen Persze veterán-kapitány. Hogy ezt a magas rangot milyen áldozatok árán képes csak elérni, ezt megírta Kövessi egy pompás bohózatban, melynek keretében kacagató módon sikerül neki nemcsak az emberek fontoskodását nevetéssé tenni, de a második felvonásban néhány rengek vonással festi azokat a népboldogítókat, kik kint faluhelyen a jámbor parasztok óhajai iránt érdeklődnek, persze anélkül, hogy egy percig is azok megvalósítására gondolnának.

A szombati előadásnak nagy előnyeire vált ez a szerencsés kísérlet, hogy a bohózat cím szerepét nem kisebb ember játszotta, mint Kövessi Albert maga, ki természetszerűleg tisztában lévén a szerző intencióival, a nagyvárú kapitányból olyan kabinetalakot csinált, amelyet sokáig nem fog elfelejteni a nagybecskereki közönség. Meg is tapsolták minden jelenését, különösen azonban a második felvonás nagy programbeszédje után percekig zugott a taps, mely egyaránt szót a nagytehetségű írónak, mint a kitünő színésznek. A többi szereplők közül Pálfi Mariska, Réthy Lina, Déri Béla, Borsitzky Ilona, Szepessy Gusztáv jeleskedtek. A ház csak félig telt meg.

* A tót leány. Almási Tihámér e rokonszenves darabját is csak csekély számú közönség nézte tegnap végig. Pedig a társulat valóban több pártolást érdemelne. Szalkay Lajosné mint Hanka jól átgondolt alakítást mutatott be. Szépen énekelte népdalait élénken tapsolták. Nagy hatása volt a Kövessi Albert Misójának. A derék komikus, ki tegnap utoljára lépett fel, ismételt óvációk tárgya volt. Elénken sajnáljuk, hogy nem láttuk egyikében azoknak az operett-szerepeknek (Nap és hold, Szép Helena stb.), melyekben első szereplése alkalomával annyira megnyerte a mi közönségünk rokonszenvét és tiszteletét. Szentmiklóssy Béla igen kedvesen játszotta Bandit. Indispozíciója dacára is nagy hatást keltett éneke. Kár, hogy nem piheni ki magát teljesen, hogy szép hangját egészen élvezhesseük.

Szalkay Lajos mint baromorvos pompás humorot fejtett ki. Jók voltak még Honti Elma, Breznay Anna, Krémer Sándor, Borsitzky Ilona, Kovács Sándor, Szepessy Gusztáv.

* Színészet Nagy-Kikindán. A nagykikindai színügyi bizottság f. hó 16-án tartott ülésében elhatározta, hogy a Kecskeméten járt bizottsági tagok ajánlata alapján az ott működő Micsey társulatot hívja meg a május 10 től ugyanazon hó 31-éig terjedő időszakra. Ez alatt az idő alatt a következő darabok kerülnek előadásra: A baba, Szulamith, Görög rabszolga, Gésák, A kis szőkevény, Az arany kakas, Kurucfurfang, A csikós, Bánk bán, Folt amely tisztit, Névtelen levelek, A házi béke.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

Március 22. A „Fényi takaré- és előlegezési szövetkezet“ IV. évi rendes közgyűlése.

Március 29. A „Torontál-Tordai hitelszövetkezet“ rendes évi közgyűlése.

x A Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak sőt járványkórnál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszerről jó eredményel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 lrt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 19-én.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ eredeti táv.) A képviselőház mai ülésében folytatta a földművelési tárca tárgyalását. Fölszólaltak Telegdi József, Major Ferenc és gróf Károlyi Sándor, az utóbbi törvényhozási intézkedéseket követelt a gabonahatáridőüzlet szabályozására, valamint a gabonauzsora ellen.

Égő erdő.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ ered. táv.) Aradról jelentik: A Buttyin melletti Topronyásza nevű erdő az éjjel meggyulladt és a tűz rohamosan tova terjedt. A nagy szélben az oltás lehetetlen volt, csak ma reggel sikerült a tüzet lokalizálni.

A transzváli háború.

Budapest, márc. 19. (A „Torontál“ ered. táv.) Victoriawest-ből jelentik: A burok megszállották a vosbergi postát. A postamester ide menekült. A burokat nem sokára ide várják.

Budapest, márc 19. (A „Torontál“ ered. táv.) Glencoe-ből jelentik: A Riggers-hegység mentén a burok elkészültek a sáncmunkálatokkal, amelyek állítólag bevehetlenné teszik hadállásukat.

Budapest, márc. 19. (A „Torontál“ ered. táv.) Bloemfontainból jelentik: Több vidéken a burok megadták magukat. Bloemfontain és a Fokföld között újra megnyílt a vasuti összeköttetés. Tegnap jelentések szerint mintegy 800 oraujei bur megadta magát Polecarewnek.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ eredeti táv.) Pretoriából jelentik: A burok vesztesége Kimberley és Ladysmith felmentéséig 677 halott és 2129 sebesült volt. Balesetek és betegségek áldozataival együtt összes eddigi veszteségük 4351 ember.

Budapesti gabonafőzsde.

Budapest, 1900. március 19.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései.

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Bánsági	76	7.30	7.45	80	7.80	7.95
Tiszavidéki	76	7.45	7.65	80	7.85	8.10
Pestvidéki	76	7.25	7.45	80	7.85	8.—
Bácskai	76	0.—	0.—	80	0.—	0.—

R o z a	uj	elsőrendű	kilós	
			70-72	6.25 6.35
„	„	másodrendű	—	6.10 6.20
Á r p a	„	takarmány	60-62	5.65 5.70
„	„	égetni való	62-64	5.45 5.55
„	„	sőrfőzésre való	64-66	0.— 0.—
Z a b	„	—	39-41	5.35 5.45
Tengeri	ó	bánsági	—	5.— 5.30
„	„	másnemű	—	0.— 0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Elénk kínálat mellett a malmok tartózkodó magatartást tanúsítottak. Az árak változatlanok. Kötetett: Buza 1900 áprilisra . . . 7.58—7.59
Buza 1900. szept-re . . . 7.82—7.83
Rozs áprilisra . . . 6.38—6.39
Zab áprilisra . . . 4.97—4.98
Tengeri 1900. májusra . . . 5.34—5.35

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, hétfőn, 1900. március 19-én.

Leszállított helyárrakkal, új díszletekkel, fényes kiállítással:

Dráma a tenger fenekén.

Színmű 5 felvonásban 6 képen. Irta: Durgus Ferdinánd. Fordította: Huszár Imre.

S z e m é l y e k :

Sarten Henrik	Deéry Béla
Norten James	Szentmiklóssy B.
Pekovics Nika	Kalmár Gyula
Friquet Arisztid	Kovács Sándor
Ser Reginald	Szepessy Gusztáv
Bargus	Krémer Sándor
A „Great Eastern“ parancsnoka	Arnold Antal
A „Washington“ alparancsnoka	Sz. Nagy Imre
Jegyző	Virágh Ferenc
Rendőr	Csillag Benő
Matróz	Deák Gyula
Emília	Holéczy Ilona
Lujza	Borsitzky Ilona
Jeremia	Honti Elma
Ellen	Bereznay Anna

Kezdeté 8 órakor.

Holnap kedden, március 20-án itt először:

Férj vadászni jár. (Vigjáték.)

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becsckerekre, illetve Nagy-Becsckerekről

Érvényes 1900. március hó 1-től.

É r k e z i k :

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

- Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
- Pancsováról: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.
- Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p. éjjel 10 óra 18 p.
- Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
- Alibunárról: este 8 óra 34 p.
- Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.
- Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).
- b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarra:
- Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

I n d u l :

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

- Zombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.
- Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
- Temesvárra: éjjel 2 óra 15 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
- Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
- Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
- Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.
- Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).
- b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarról:
- Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VASUT-ÜGYEK.

ad 14449/900.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Budapest keleti pályaudvaron levő gyorsáruraktárnak postai kezelő épületté való átalakítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, a magy. kir. államvasutak igazgatósága magasépítmenyi ügyosztályában (VI. Teréz körút 56. sz. III. emelet 14. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. évi március hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (VI. Teréz körút 56. II. em. 10.)

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be:

„Ajánlat a Budapest keleti pályaudvaron levő gyorsáruraktár átalakítására.“

Csak az összes munkára tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1900. évi március hó 19-én déli 12 óráig 4300, azaz négyezerháromszáz korona bánatpénz teendő le a m. kir. államvasutak főpénztáránál (Andrássy-ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Budapest, 1900. évi március hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

35946/900. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Nagyvárad állomáson levő felvételi épület két új szárnyának előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapest, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magas építmenyi ügyosztályában (VI. Teréz-körút 56. szám III. emelet 14. szám) és Kolozsvárott az üzletvezetőség pályafenntartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. évi március hó 27-én déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (VI. Teréz-körút 56. szám II. emelet 10. ajtó.)

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be:

„Ajánlat a nagyvárad felvételi épület bővítésére.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi március hó 26-án déli 12 óráig 2300 azaz kétezerháromszáz korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál (Andrássy-ut 75. szám, földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Budapest, 1900. évi március hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

297. hv. szám 1900.

274 1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. jár. bíróságnak 1899. évi V. 1807 sz. végzése folytán Zsiros József módosi ügyvéd által képviselt Módosi Takarékpénztár felperes részére Kende Ferenc és társai alperes ellen 240 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 616 koronára becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbíróóság 1899. évi V. 1807/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Nagybecskereken Kende Ferenc és neje lakásán leendő megtartására határidőül 1900. évi április hó 3. napjának délelőtti 9 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1900. évi március hó 14. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíróóság 1899. V. 1697/1. számú végzése által a nagyikindai közgazdasági bank részvénytársaság végrehajtó javára Popov Ráda és társai karlovai lakosok ellen 180 frt tőke, ennek 1899. év szeptember hó 1. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 44 frt 98 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 830 frtra becsült 6 ló, 2 kocsi, lószerszám és 4 birkából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1899. V. 1697/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Karlován a községházánál leendő eszközölésére 1900. évi március hó 28-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Török-Becsén, 1900. évi február hó 28. napján.

Rankovits István,
kir. bírósági végrehajtó.

A környéken, legélénkebb helyen (nagyvendéglő épületben) egy fűszar, csemege, liszt, pálinka és dohány-tőzsdével ellátott

üzlet,

más vállalat miatt azonnal átvehető. Csekély házbér. Évi forgalom 20,000 frt. 268-3,3

Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

Hirdetések

felvétetnek a

„Torontoi“
kiadóhivatalában.

Egy használt Ruszton Proctor-féle
10 es

cséplőgarnitúra,

egy Kühne-féle 13 as

sorvető,

két darab

csöves tengeri daráló,

egy kézi daráló,

külön-külön is eladó.

Cim a kiadóban.

264-10.6

Müzifa. Kizárólag elsőrendű
legfinomabb minőség.

Mérsékelt áron.

Valódi porosz szalon-köszén.

Kapható:

Kurländer Imre-nél Nagybecskerek,

Korona-utca 585/11. (Telefon 35. sz.)

Kurländer-udvar

Gizella-part (Telefon 89. sz.)

44-53.40

A Kurländer-udvarban több célszerűen épített üzlethelyiség kiadandó.